

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-28/18-L

Název	Waldorfská mateřská škola Turnov, příspěvková organizace
Sídlo	Hruborohozecká 405, 511 01 Turnov
E-mail	wmsturnov@seznam.cz
IČ	72743948
Identifikátor	600098648
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Hana Lamačová
Zřizovatel	Město Turnov
Místo inspekční činnosti	Hruborohozecká 405, 511 01 Turnov
Termín inspekční činnosti	3. 1. 2018 – 5. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále „školský zákon“), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech rámcového vzdělávacího programu.

Charakteristika

Právnícká osoba Waldorfská mateřská škola Turnov, příspěvková organizace (dále „škola“ nebo „MŠ“) vykonává činnost mateřské školy a zařízení školního stravování, které zajišťuje stravování dětí i závodní stravování zaměstnanců příspěvkové organizace. K 1. 9. 2014 byla otevřena nová, moderní budova MŠ, která nahradila bývalé nevyhovující prostory. V době inspekce se vzdělávalo 48 dětí. V posledním roce před nástupem do základní školy je 14 dětí, z nichž jedno má odloženou povinnou školní docházku o jeden rok. Škola neviduje děti s odlišným mateřským jazykem, speciálními vzdělávacími potřebami ani děti mladší tří let. Vzdělávání zajišťují 4 pedagogické pracovnice včetně ředitelky školy, v rámci inkluze poskytuje dětem se sociálním znevýhodněním podporu jedna školní asistentka. Vzdělávání ve dvou věkově smíšených třídách probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání waldorfské mateřské školy (dále „ŠVP PV“). Program je zpracovaný na období od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2020.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy s dlouholetou zkušeností a výbornou úrovní řízení (ve vedení působí 15 let) si stanovuje reálné koncepční záměry vycházející z prostředí a možností školy a optimálním způsobem je plní. Všechny členy kolektivu vhodně zapojuje do řízení a motivuje je tak k plnění společných cílů. Výsledkem jejího úsilí je bezpečné a vstřícné školní prostředí. Ředitelka systematicky, podle naléhavosti a potřeb, minimálně jednou za čtrnáct dní svolává pedagogickou radu (tzv. konference kolegia) jako nástroje řízení. Předmětem jednání jsou rozhovory o dětech, společné studium pedagogických textů, rozbor opatření ředitelky a návrhy řešení aktuálních pedagogických problémů, předávání pedagogických zkušeností i všech zásadních pedagogických dokumentů. Ředitelka vyhodnocuje kvalitu vzdělávání ve třídách a účinným způsobem poskytuje pedagogům metodickou podporu. Efektivní spolupráce všech učitelek je nastavena, absence byla shledána pouze v podpoře vzájemných hospitací. Přenos informací mezi pedagogy a vedením i mezi školou a jejími sociálními partnery je funkční.

Personální podmínky školy umožňují vzdělávání podle ŠVP PV. Z celkového počtu vyučujících jedna učitelka nesplňuje požadovanou odbornost, ale započala studium a dvě učitelky mají vysokoškolské vzdělání. Ředitelka podporuje profesní rozvoj zaměstnanců. Dle předložených certifikátů se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) zúčastňují všechny učitelky včetně ředitelky. Stěžejní a pro školu důležitá témata absolvují všechny členky pedagogického kolektivu. Je zřejmé i ztotožnění učitelek se zvoleným alternativním druhem pedagogiky.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí je na výborné úrovni. Waldorfská pedagogika vychází z komunitního soužití, se kterým se rodiče ztotožňují. Spolek přátel a rodičů waldorfské mateřské školy se schází každý měsíc s možností zažádat o přístup na konferenci kolegia. Pro zapojení zákonných zástupců do života školy jsou vytvářeny nadstandardní podmínky (rodičovské večery, dílny pro rodiče, Jánský jarmark, odborné přednášky pro rodiče). Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí pořádáním pravidelných měsíčních slavností, kde zákonní zástupci vidí, jak jejich dítě ve vývoji pokročilo a co nového si osvojilo. V přípravě na školní docházku škola kooperuje s blízkými základními školami. Děti se v nich účastní aktuálních akcí. Spolupráce se zřizovatelem spočívá v řešení provozních a organizačních záležitostí. Škola má dostatečné množství didaktických pomůcek, materiálu a hraček. Třídy jsou vybaveny přírodním nábytkem a materiály, které jsou využívány při výtvarných

i pracovních činnostech. Nevyhovující je jednotná výška židlí a stolů, která nezohledňuje ergonomické požadavky pro zdravé sezení a neumožňuje tak vytváření správného návyku grafomotorických dovedností. Ještě během inspekční činnosti ředitelka školy zažádala zřizovatele o možnost čerpání finančních prostředků pro zakoupení vyhovujících židlí a stolů. Mateřská škola má k dispozici velkou zahradu s rozličnými herními prvky, které tvoří dostatečné zázemí pro relaxaci dětí a další rozvoj jejich pohybových dovedností.

Škola hospodaří na principu vícezdrojového financování. V roce 2016 byl rozpočet školy pokryt finančními zdroji ze státního rozpočtu a příspěvkem na provoz od zřizovatele. Liberecký kraj poskytl neinvestiční dotace v rámci rozvojových programů MŠMT. V letech 2016 a 2017 škola poskytl Spolek přátel Waldorfské mateřské školy finanční dar na organizaci přednášky Mediální svět a výchova dítěte pro rodiče a veřejnost, na hospitace a konzultace ve třídách, na nákup potřeb pro děti. V roce 2017 na pravidelnou eurytmii pro děti případně vzdělávání pedagogů. Stablní příjem tvoří školné a stravné. V roce 2017 MŠMT v rámci projektu „Podpora pedagogů MŠ“ poskytlo dotaci na školního asistenta (Šablony pro ZŠ a MŠ v rámci Výzvy Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování), který pomáhá s péčí o děti.

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví (dále „BOZ“) dětí při vzdělávání, výchově, činnostech souvisejících a při poskytování školských služeb. Podmínky zajištění BOZ má nastaveny v řádech (školní zahrada, školní jídelna) a ve školním řádu školy. Vyhodnocuje rizika a přijímá k nim opatření, se kterými jsou pravidelně seznamováni všichni zaměstnanci a děti. Pravidelně zabezpečuje revize používaného náčiní a herních prvků umístěných na zahradě. V zájmu eliminace úrazů realizuje opatření vztahující se k BOZ formou vnitřních předpisů a pravidelných instrukcí zaměstnanců. Má zpracovaný traumatologický plán s organizací poskytnutí první pomoci, vede knihu úrazů (úrazovost je minimální, v letošním školním roce nulová). Jednou ročně zrealizuje návštěvu dopravního hřiště, kde se děti učí bezpečnému pohybu v dopravním provozu. V aktuálním školním roce byl v rámci prevence požární ochrany proveden i nácvik evakuace (simulován požár se zásahem tří jednotek hasičů). Škola se po příchodu dětí uzamyká.

Správný vývoj dětí škola podporuje podáváním výživově hodnotné pestré stravy a nápojů na výběr s omezením cukru. Zdravá výživa je jedna z důležitých součástí waldorfské pedagogiky, proto je škola zapojena i do programu Skutečně zdravá škola s cílem ozdravení. Klade důraz na čerstvost surovin, přípravu pokrmů bez použití průmyslových náhražek a polotovarů, používání sezónního ovoce a zeleniny a podporu regionálních dodavatelů (bio farmy, regionální prodejci aj.). Třídy jsou vybaveny kuchyňkou, kde mají děti možnost podílet se pravidelně na přípravě jednoduchých jídel. Děti jsou podněcovány k průběžnému dodržování pitného režimu, vedeny k důležitosti správného stolování a k samostatnosti při jídle, což se i daří. Proces stravování plynule navazuje na denní program mateřské školy. Škola nemá stravníky se specifickými požadavky na stravování, ani s alergií na určitou potravinu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Po tradičním přivítání každého dítěte podáním ruky s učitelkou následovala typická činnost daného dne, např. kreslení, pečení, malování akvarelů, eurytmie, modelování z vosku. Děti se přirozeně zapojily a mohly se dle svých možností projevit. Po splnění úkolu si volily hry s hračkami výhradně z přírodních materiálů, které umožňují maximální využití fantazie. Při úklidu projevily děti upevněné návyky i osvojené pracovní dovednosti. Ranní komunitní kruhy poskytovaly dětem velkou možnost pro vyjádření názorů, postojů

či přání. Děti byly vedeny k upevňování vztahů v komunitě (poslání pozdravu nepřítomným dětem, přivítání oslovením). Celý rituál provázely písně a tance, které volně přecházely do zdravotně preventivního cvičení. Jeho intenzita a náročnost byla v jednotlivých třídách různá, v některých případech byly tyto aktivity z hlediska fyziologické zátěže méně efektivní. Pobyt venku probíhal s dostatečnou délkou i zajímavou náplní. Změny počasí a jeho projevy učitelky výborně využily ke vzdělávání (pozorování sněhu). Děti jsou zvyklé na zahradě využívat přirozený volný pohyb při zdolávání přírodních překážek v podobě kopcovitého terénu nebo stromů. Učitelkami byla podporována odvaha a rozhodnost. Po návratu do školy následovalo zklidnění formou pohádky, která se v různých obměnách opakovala celý týden v souladu s metodikou waldorfské pedagogiky (nejprve děti poslouchaly, další dny vyprávěly, později dramatisovaly). Tím dochází k upevňování poznatků i poučení z příběhu. Na závěr každý dostal možnost vyslovit, co ho daný den potěšilo nebo na co se následně těší. Zpětná vazba byla využita velmi efektivně a smysluplně. Je zřejmé uvědomění učitelek o důležitosti této zpětné vazby a zájem o vlastní názor dětí. Při stolování jsou děti vedeny k aktivitě a samostatnosti. Vždy probíhá poděkování za poskytnuté jídlo i vynaloženou práci, což vede děti k uvědomění si významu lidské práce i původu jednotlivých potravin. Děti si mohou volit velikost porce i druh nápoje z nabídky minimálně dvou nápojů. Záměrem školy je naučit děti osvojení dovedností důležitých k podpoře zdraví a k vytváření zdravých stravovacích návyků. Škola respektuje fyziologické potřeby dětí. Odpolední odpočinek byl zahájen četbou na pokračování a dětem s nižší potřebou spánku byla po krátkém oddychu nabídnuta klidová činnost ve třídě.

Průběh vzdělávání se v obou třídách vyznačoval vlídnou, přátelskou a respektující atmosférou vytvářející pozitivní třídní klima a podporující proces přirozeného sociálního učení. V souladu s waldorfskou pedagogikou jsou zařazovány každodenní rituály a pravidelné opakování. Nastavená pravidelnost činností upevňuje v dětech pocit jistoty a bezpečí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pravidelně vedené hodnocení týdenních činností a pedagogické diagnostiky je podrobné a vykazuje vypovídající zápisy. Vedle záznamů o dosahování kompetencí daných RVP PV jsou vedeny záznamy o aktuálním pozorování každého dítěte, řešení problémů a na základě toho jsou vyvozovány záměry pro další působení i ve spolupráci se zákonnými zástupci. Škola zjišťuje školní zralost ve spolupráci s blízkou pedagogicko-psychologickou poradnou. Logopedickou péči vybraným dětem zajišťuje klinická logopedka.

Výsledky vzdělávání jsou na výborné úrovni. Děti prokázaly především respektování stanovených pravidel chování a soužití v kolektivu. Věkově smíšené uspořádání tříd výrazně podporuje jejich sociální dovednosti. Během inspekční činnosti bylo patrné, že starší děti berou ohled na mladší a přirozeně jim pomáhají. Nejstarší děti dosahují celých souborů klíčových kompetencí uvedených v RVP PV, tedy požadovaných výstupů na konci předškolního období. Dokážou samostatně rozvíjet hru, zvládají základní pohybové dovednosti i jednoduché pracovní úkony. Při činnostech se dokážou soustředit na zadávané úkoly a hledat řešení situace. Jejich trpělivost a zručnost při výtvarných a pracovních aktivitách byla nadprůměrná. Dětem jsou průběžně připomínána dohodnutá pravidla bezpečného chování v aktuálních situacích. Inspekční tým zaznamenal upevněné bezpečnostní návyky v chování dětí, a to i v činnostech s reálnými předměty (hřebíky, kladivo, nůž). Výchovu ke zdravému životnímu stylu podporuje převážně každodenní dlouhý pobyt venku za každého počasí a důraz na zdravý životní styl. Nastaven je i pitný

režim, děti jsou k jeho upevňování vedeny. Přístup učitelek a jejich empatie pro potřeby dětí markantní, avšak nikoli na úkor důslednosti. Přirozeně byly u všech dětí procvičovány všechny kompetence požadované RVP PV.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti obývá mateřská škola nové, účelově zařízené prostory. Došlo ke zlepšení úrovně kvalifikovanosti pedagogů, kvality vzdělávání i systému pedagogické diagnostiky.

Silné stránky

- Komunitní a partnerská spolupráce se zákonnými zástupce.
- Systematické řízení školy a pedagogického procesu včetně zkvalitňování materiálních podmínek.
- Výborná motivace pracovníků, kteří školu výrazně podporují.
- Výborně promyšlený průběh vzdělávání, nabízené aktivity posilují sebepojetí, sebevědomí a psychickou zdatnost dětí.
- Pedagogové průběžně uplatňují sdílený ucelený systém k získávání aktuálních informací o výsledcích vzdělávání dětí a sledují jejich vzdělávací pokrok.

Slabé stránky

- Jednotné vybavení nábytkem (stoly a židle) jedné velikosti v obou třídách, neumožňující nácvik správného sezení a dobrých grafomotorických dovedností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Přizpůsobit výšku stolů a židlí rozdílné výšce dětí.
- Podporovat vzájemné hospitace mezi učitelkami.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 29. 6. 2017
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <https://profa.uiv.cz/rejskol/> mateřská škola, školní jídelna ke dni 3. 1. 2018
3. Jmenování do funkce ředitelky Waldorfské mateřské školy Turnov, Hruborohozecká 323, okres Semily čj. SKO/2012/Br.
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Waldorfské mateřské školy platný od 1. 5. 2017
5. Osvědčení ze Studia pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 15. 5. 2008
6. Třídní knihy pro školní rok 2017/2018 – 2 ks
7. Týdenní hodnocení činností pro školní rok 2017/2018

8. Docházka dětí pro školní rok 2017/2018 – 2 ks
9. Omluvenky předškoláků pro školní rok 2017/2018
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Waldorfská mateřská školy platný od 1. 5. 2017, projednán v pedagogické radě 13. 4. 2017
11. Školní řád mateřské školy č. j. 9/2017, projednán 28. 8. 2017, účinný od 1. 9. 2017
12. Zápis z třídní schůzky rodičů a prezenční listina ze dne 13. 9. 2017
13. Záznamy z průběžného pozorování pokroků dítěte – 48 ks
14. Evidenční list pro dítě v mateřské škole pro školní rok 2017/2018 – 48 ks
15. Pověření k vyzvedávání dítěte pro školní rok 2017/2018 – 48 ks
16. Zápisy z pedagogických rad, konferencí kolegia a porad všech zaměstnanců
17. Zpráva o činnosti školy ze školní rok 2016/2017 ze dne 11. 10. 2017
18. Personální dokumentace
19. Dokumentace ke zhodnocení ekonomických podmínek
20. Dokumentace ke zhodnocení BOZ
21. Dokumentace ke zhodnocení školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Kolínská, školní inspektorka

Mgr. Jana Kolínská v. r.

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Čermáková v. r.

V Liberci 26. 1. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Hana Lamačová, ředitelka školy

Hana Lamačová v. r.

V Turnově 2. 2. 2018